

Sønderjylland.

Grænse-Udstikningen. Den internationale Kommission, der er beskæftiget med at udstikke vor nye Grænse mod Syd, vil antagelig kunne afslutte sit Arbejde i Marken om godt tre Uger (fra 12. Aug.) Kommissionens Medlemmer tager derefter Ophold i København for at udarbejde Betænkningen, der iflg. „Natt.“ menes at kunne foreligge midt i September Maaned.

Hertug Ernst Günthers Ejendomme. I Anledning af „Hejmdal's“ Meddelelse om Salget af Graasten og Sønderborg Slotte til Prinsesse Helena af Danmark har „Pol.“ haft en Stm tale med Prins Harald og Prinsesse Helena og er bemyndiget til at meddele, at der absolut intet ligger til Grund for Meddelelsen. Der er ikke foretaget, og vil ikke fra Prinsens eller Prinsessens Side blive foretaget noget som helst i den omhandlede Retning. Det er naturligvis muligt, at der fra slesvigsk-holstenske Side foreligger et Forsøg paa at omgaa Fredstraktatens Bestemmelser; men hverken Prins eller Prinsessen er bekendt hermed.

I Anledning af de i Dagspressen fremkomne Meddelelser vedrørende Afhændelsen af Godset Graasten og Sønderborg Slot er Ritz. Bur. blevet sat i Stand til at meddele, at den danske Regering betragter de nævnte Ejendomme som hørende til dem, der iflg. Versailles-Traktaten af 28. Juni 1919 Art. 256 er gaaet over i den danske Stats Eje ved Genforeningen med de sønderjydske Landsdele.

Til Sønderborg Statsskoles danske Afdeling har der meldt sig omkring 140 Elever, til den tyske Afdeling godt 60. Til Forberedelsesklasserne er der anmeldt 150 Elever (der jo alle er danske).

Der vil iflg. „Dbp.“ antagelig blive knyttet 15 Lærere til Statsskolen og 6 Lærere og Lærerinder til Forberedelsesskolen.

Til Seminariet i Tønder har der meldt sig ca. 20 Elever. Seminariet, der har huset Garnisonen den sidste Tid, gennemgaar nu et grundigt Eftersyn, inden Eleverne møder 1. Sept.

Levet under 5 Konger og 3 Kejsere. Enkefru Winther i Børkop, født i Haderslev 1837, har iflg. „Veje A. Flkb.“ levet under Frederik den 6te, Kristian den 8de, Frederik den 7de, kort Tid under Kristian den 9de, derefter under Kejser Wilhelm den 1ste, Kejser Frederik, Kejser Wilhelm II og nu under Kristian den 10de, altsaa under 5 Konger og 3 Kejsere.

Bolignøden i Aabenraa er iflg. „Hejmdal“ i Aftagen. I det sidste Aar har Kommunen indrettet ca. 50 Lejligheder, men endnu er der foruden ca. 45 Embedsfamilier henvend 50 private, der søger Lejlighed. For Tiden indretter Kommunen Lejligheder paa „Jørgensgaard“ og i Kolstrup. Desuden har man ansøgt Staten om et Tilskud til Byggeriet. Byen vil i saa Tilfælde give gratis Grund.

Autoriserede Dyrslæger. Landbrugsministeriet har meddelt følgende i de sønderjydske Landsdele praktiserende og i Tyskland examinerede Dyrslæger, nemlig: J. P. Schmidt i Aabenraa, J. Schmidt i Haderslev, A. Hansen i Skærbæk, J. Hansen i Christiansfeld, L. Knudsen i Rødding, J. Hansen i Sønderborg, K. Nielsen i Tønder, Chr. Lund i Agerskov, Chr. Riis i Tønder, A. Cordsen i Graasten, G. Andresen i Aabenraa, Rud. Schiøller i Aabenraa, E. Kükne i Tinglev, W. Kühne i Løgumkloster, Kaad i Gunderup paa Als, Dr. Buttmann i Haderslev, H.

Raben i Tønder og Chr. Krag i Højer Autorisation som Dyrslæger.

Danskhedens Vækst. Haderslev, 14. August. Til dansk Undervisning i den kommunale Skole har der meldt sig 1160 Børn og til tysk 449 Børn. Siden den for Sommerferien foretagne Undersøgelse er der sket en betydelig Forskydning henimod dansk Undervisning; den Gang ønskede nemlig kun 982 Børn dansk Undervisning, men 528 tysk.

Tysk Misforstaaelse. Til en Del tilflyttede danske Familier i Tønder uddeles i disse Dage (15. Aug.) Blanketter til Skatteangivelse. Til Medborgernes Forbavelse er disse Blanketter paa Tysk og forsynede med den tyske Rigsskrift. Da det ikke synes at være gaaet op for Magistraten, at den nu repræsenterer en dansk Bystyrelse, vil der efter forlydende blive indsendt Eksemplarer af Skatteskemaerne til Stats- og Indenrigsministeriet med Klage over disse Semaers Anvendelse.

Ligeledes vækker det iflg. „Ribe Stiftst.“ Beklæggelse, at ved Henvendelse i flere af de offentlige Kommunekontorer sker Ekspeditionen stadig paa Tysk, og enkelte Kommunefunktionærer erklærer roligt ikke at ville forstaa Dansk!

De paagældende Funktionærer vil forhaabentlig snart blive belært om, at de ganske misforstaa Situationen. Dansk er nu det officielle Sprog i Tønder og Tysk kun et Hjælpsprog i Administrationen.

Seminariet i Tønder. Den 1. September indledes et nyt Afsnit i Tønder Seminariets Historie. Forstanderen, Pastor Albeek, fortæller herom følgende til „Vest-slesvigsk Tidende“:

Militæret rykker jo nu med det første ud af Seminariet, hvorefter Undervisningen vil tage sin Begyndelse 1. September. Seminarieundervisningen vil blive bygget op fra Grunden, og der vil blive begyndt med den første Klasse, til hvilken der har meldt sig 14 Elever, samt en Forberedelsesklasse.

Til Seminariets Øvelsesskole, der bliver den danske Folkeskole, har der indtil nu meldt sig henvend 125 Elever, men et større Antal Indmeldelser forventes endnu. Øvelsesskolen bliver en Statskole, foreløbig med to Lærere og en Lærerinde, og desuden vil Seminariets Lærere og dets Forstander undervise i Skolen. Denne organiseres som en syvklasset Købstadsskole. Fra Ledelsens Side vil Jer blive lagt Vægt paa at holde Skolen paa et højt skolekulturelt Niveau.

For unge, som vil gaa Lærervejen, frembyder der sig en god Lejlighed til i Seminariets Forberedelsesklasser at blive forberedt til Optagelsesprøven paa Seminariet, ligesom de samtidig ved Seminariets Øvelsesskole vil kunne erhverve sig den i Loven foreskrevne etaarige Skolepraksis. Både i Seminariet og Øvelsesskolen optages unge af begge Køn.

Samtlig Seminariets Bygninger, Forstanderbolig, Seminariet og Øvelsesskolen, underkastes for Tiden en gennemgribende Restauration, før de om kort Tid skal fages i Brug.

Genforeningen gennem tyske Brillen.

Naar en tysk Professor træder ind i sit Auditorium, hilses han ikke ved, at Forsamlingen rejser sig op, men ved, at den tramper i Gulvet med Hælene, — og paa samme Maade modtager han sin Hyldelse, naar han forlader Katedret. Og hvis han siger en Vittighed eller noget andet, som af en eller anden Grund falder i særlig god Jord, trampes der igen — derved vises Forsamlingen sin Tilfreds-

hed, hvorimod den giver eventuelt Mishag til Kende ved at skrabe med Benene.

Forleden havde en af Professorerne i den Universitetsby, hvor jeg opholder mig for Tiden, en Gæst med, som han præsenterede for sit Auditorium som Professor N. N. fra det og det Universitet i Amerika og som Kvæker.... Forsamlingen hilste med Trampen, blandet med Skraben. Det sidste virkede paa en fremmed som en brøllende Ufhøflighed, ligefrem opværende paa Baggrund af det kæmpemæssige Kærlighedsværk, Kvækerne har i Gang alle Vegne i Tyskland. Og jeg tænkte med en vis Gysen paa, hvordan jeg mon vilde blive hilst, hvis jeg en Gang blev præsenteret som Dansk.

Min Frygt var ugrundet; da Turen kom til mig, blev jeg budt velkommen med henrykt Trampen. Der er vel ogsaa mange Danske, som har tænkt sig, at Clausen-Linien i hvert Fald vilde medføre eet Gode: at vi for Fremtiden kom til at leve i en eneste overstrømmende entente cordiale med vore sydlige Naboer. Det har jeg nu aldrig troet — og foreløbig er det da heller ikke saa vel, trods stor Venlighed, som altid bliver vist den enkelte danske Gæst.

Tværtimod, Folk, som før har haft megen Sympati for os Danske, kan nu ikke blive trøtte af at rase imod os. Folk, som før har befundet sig vel hos os, erklærer at efter „dette“ rejser de aldrig mere mod Nord. Vi har jo nemlig taget for meget. Fire Byer med ren tysk Befolkning, først og fremmest Tønder og Højer. Tredje-Linien burde have været Grænsen, hvad der ligger Nord for den, vilde man med Glæde have undt os, men nu bliver det aldrig godt.

Jeg behøver ikke at fortælle, hvad en dansk Mand prøver paa at svare. Man svarer, at vi har tværtimod faaet for lidt. Man spørger, om de da vil leve i evig Ufred med os for Tønder og Højers Skyld, og om de ved, hvor smaa disse Byer er. Tønder, tror Folk her, har 15,000 Indbyggere; de andres, naar de hører, at det er over 10,000 for meget, og at Højer er en Flække (Tyskerne kalder en By af den Størrelse for en „Nest“). De svarer, at det er en Skam af os, at vi har taget Jernbanen fra Tønder til Højer, som ikke har Betydning for os, men er af stor Værdi for Tyskland! Man beder dem betænke, hvor anstændigt vi dog har baaret os ad, — vi kunde dog sikkert have faaet hele Slesvig, 3. Zone med. De svarer, at vi vil dog vel ikke sammenlignes med Polakkerne eller med Franskmandene. Og man har mest lyst til at give igen, at allernødigst vilde vi dog sammenlignes med Tyskerne....

Men man er Gæst i deres Land. Og man afslutter Striden i al Venskabelighed af to Grunde. For det første, fordi man med Glæde og Taknemmelighed tænker paa de Tyskere, man har truffet, som har forstaaet os. Som endogsaa indrømmer, at Flensborg-Spørgsmaalet er et meget vanskeligt Spørgsmaal, — ja, som havde undt os Flensborg, hvis vi havde faaet den. Den Slags Tyskere eksisterer, — det er en Glæde at kunne skrive det hjem.

Men dernæst holder man inde af en Grund til. Man betænker, hvor lidt de Mennesker er inde i Sagen. Jeg maa en anden Gang have Lov til at fortælle om nationale Stemninger i Tyskland for Tiden, — foreløbig kun dette: De Kredse, som endnu tror med Haab imod Haab paa deres Lands Fremtid, har kun faa Anledninger til at glæde sig. Det er da intet Under, at de sørgelige følger, hvad deres Aviser fortæller fra Rigets Grænser. Og hvad fortæller disse Aviser? Naturligvis om Tredje-Linien. Og paa

denne Baggrund falder der et ganske eget Lys over Tiedje, Dr. Muuss og de andre, Talsmænd for denne „Linie“. Den kommer til at virke som et kæmpemæssigt Bedrag mod den tyske Offentlighed. Nu var der dog en Chance for, at alle gode, rettænke Tyskere kunde naa til at glæde sig over, at tysk Uret endelig blev gjort god igen, — for det er dog Hovedsagen. Det er da intet mindre end opværende, at Hovedsagen nu skal være, at „den tyske Befolkning“ i Tønder og Højer og paa Nordsiden af Flensborg Fjord (!!) bliver tvunget ind under Danmark.

Og saa har de tyske Aviser naturligvis været meget optaget af Udvisningerne fra Sønderjylland. De bliver sammenlignet (og jeg taler ikke her om de altsynske, men om de demokratiske og liberale Blade) med Belgierne i Eupen og Malmédy og med den russiske Knut. Mærkværdigt nok har man ikke sammenlignet dem med forhenværende tysk Regimente i „Nordmarken“.

Og endelig Indtoget selv. Her sidder man langt borte fra det Sted, hvor ens Hjerter er, og kigger i sin tyske liberale Avis for at finde lidt om det. Vi fik ialt 3 Ting at vide. For det første, at alle Veje og Gader blev strengt afspærret af Militær og Polit af Frygt for Attentatter. For det andet Episoden med Tyskerne paa Torvet i Højer. Og for det tredje, at Kong Kristian blev „kastet af“ af den hvide Skimmel, som han skulde ride over Grænsen paa, saa han maatte afbryde Rejsen og tage til København for at gaa i Seng.

Selve Genforeningsdagen fejrer man med en Skovtur sammen med sin lærde Ven, Professoren, og sin endnu lærdere Ven, Doktoren, — dem kan man glæde sig sammen med, — de glæder sig ogsaa. Og saa faar man en Uges Tid efter en Pakke danske Aviser, og Taarerne er ved at løbe ned ad Kinderne paa en, naar man læser om det hele. Tyskerne i Højer, — jo det var rigtigt nok, — men Kongen svarede da paa Dansk. Afspærring af Veje og Gader har man nu ikke et Sekund troet paa. Og da man læser om, hvordan det forholdt sig med, at Kongen var faldet af Hesten, bebrejder man sig selv, at man et Øjeblik har kunnet glemme, at en Ting har vi da hjemme i Danmark: en Konge....

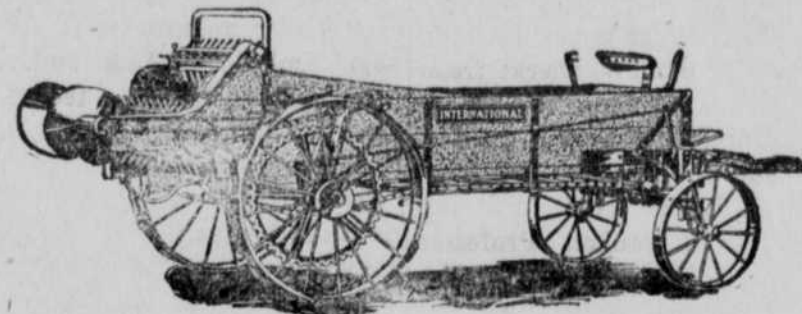
Men Tyskerne faar ikke alt det at vide. Det skal aabentbart være dette Folks Skæbne at blive beløgen og betrogen under en hvilken som helst Regering. Skat Hoffmeyer.

Armeniens Fremtid.
Af Sognepræst F. Friis Borg.

Det Forslag, der er fremkommet fra Ententens Side, om at de nordamerikanske Fristater skulde overtage Protektoratet over Armenien, har vakt en levende Meningsudveksling i Amerika.

Saaledes skriver en teologisk Dr. Barton, der bor i Boston, men lige har gjort en Studierejse i Lilleasien: „Jeg har faaet den Overbevisning, at det armeniske Folk aldrig har været saa beredt til Samarbejde paa alle Missionsomraader, baade Lægmissionen, litterær Mission, Skole- og direkte Mission. Armenierne drøfter, om den gregorianske Kirke skal være det nye Armeniens Nationalkirke, eller om de skal orientere sig paa samme religiøse Grundlag, som det amerikanske Folk har for sit nationale Liv. De føler som aldrig før, hvor nødvendig det er, at de faar et fuldstændigt Opdragelsesvæsen, bedre Sanitetsvæsen og en Uddannelse i Industri og Teknik, der sætter dem i Stand til i fuldeste Maal at udnytte deres Land. Mange af dem understreger stærkt Nødvendigheden af, at Folket aa-

The New International Challenges Your Criticism!

Anything Missing in this List?

1. Roller Bearings.—Roller bearings at seven points—the only spreader so equipped.
2. Double Ratchet Drive—Walking beam transmission from main axle eccentric and extra large ratchet wheel give easy, strong, steady feed. Box tapered to eliminate friction on box sides. Six feed speeds.
3. Oscillating Front Axle—Auto-type, permitting short turn. No pole whipping.
4. Power; Both Wheels—Power is transmitted from both ends of the rear axle—beaters and wide-spread driven from one wheel and the manure feed from the other.
5. Wheels Track—Rear wheels track with the front wheels, lightening draft.
6. Tight Bottom—There is no clogging, jamming apron, because the spreader has a tight bottom. Spreads anything.
7. Two Beaters—Two all-steel beaters with chisel-pointed square teeth work from both top and bottom of the load.
8. Wide-Spread—The spiral behind the beaters gives the manure a third beating, and spreads it finely and uniformly beyond the wheels.
9. All-Steel Main Frame—Wood box sides hold only the load.

HERE is a manure spreader value greater than any other on the market. Compare these features with the claims of other spreaders. The New International—roller bearing, tight-bottom—is now ready for you. See it at your International dealer's. Do it without delay.

For further information send your name and address to

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY
OF AMERICA
CHICAGO U.S.A.

FRA FÆRØERNE.

bent slutter sig til Kristendommen, som en Eksistensbetingelse, hvad enten de faar en national Kirke eller ikke. Armenierne staar rede til at hjælpe Amerikas Kristne med at bringe det bedste i vor kristne Civilisation til deres Folk.

Det vil sikkert ikke falde Dr. Bartons Landsmænd vanskeligt at tro disse hans Udtalelser.

Der lever ca. 80,000 Armeniere i Amerika. De har vist sig at være meget dygtige, og de fleste andre indvandrede Race overlegne. Hvis Resultatet af Fredsslutningen efter Verdenskrigen bliver et frit Armenien, vil sikkert ikke blot Indvandringen til Amerika opbøre, men mange Armeniere vil vende tilbage til deres Fædreland og bruge de Kundskaber, Erfaringer og Færdigheder, de har vundet i det fremmede, til at fremme deres Fædrelands Udvikling. Intet Under, at disse armeniske Amerikanere ser hen til deres nye Fædreland, hvor de har kunnet udfolde deres Evner i fuld Frihed, med Haab og Bøn for deres gamle Fædreland.

Men ogsaa andre gør det samme! I en Pjece: „Amerika! Frels det nærmere Østen!“ udkommen i Boston 1918, slaar den i Syrien fødte og opdragne Forfatter indtrængende til Lyd for, at Amerika skal overtage Mandatet over Lilleasien. Det er ikke mindst det aandelige Førerskab, der her anraaer om: Missionærernes og de missionerende Institutioners Tal bør forøges—disse Toner, saa forunderlige de end kan lyde i en Østerlændings Mund, staar i god Harmoni med de ovenanførte Udtalelser af Dr. Barton. Man vil heraf let skjønne, at hvilket end Udfaldet vil blive af de politiske Forhandlinger angaaende Armeniens Fremtidsskæbne, om Amerika eller en anden Stormagt bliver dets Garant, saa er det Amerika, der aandelig har Ledelsen derovre og sikkert vil beholde den.

Og der trænges til Genrejsning i Armenien, om noget Steds.

Den som Leder af „den tyske Orientmission“ ogsaa her hjem-

Efter en kort, men meget varm Sommer paa ca. 3 Uger, fik vi atter vort sædvanlige Taage- og Regnvejr tilbage, hvilket nu for en Del hindrer Høststen, men er til Gavn for Græsængden, hvis Rigelighed bevirkter, at Køerne malter godt, og Faarene bliver fede. Men Fiskeriet er væsentligt slaaet fejl i Aar, hvilket bliver til Skade for Befolkningen, der under disse Omstændigheder bliver nødt til at vente Hjælp af den danske Fiskerilovgivning, om Understøttelse til arbejdsløse Fiskere.

Befolkningen viser fremdeles overvejende Stemning for vedblivende Samhörighed med Danmark. Beviset herfor er især givet ved de nu afholdte Folketingsvalg paa Færøerne, hvor Sambaandspartiets Kandidat Syssemand A. Samuelsen blev valgt med saa overvældende Majoritet som aldrig før. Separatisterne, som ogsaa kaldes Selvstyrsmand, har derved faaet et Kræk, som ogsaa kaldes Selvstyredigt, ved det kommende Lagtingsvalg — alt til Gavn for Færøerne.

Med venlig Hilsen fra Deres Korrespondent.

GLEM IKKE AT LANDPRISERNE

er opadgaende overalt. Nu er det Tiden at købe godt Land til lave Priser i den berømte Red River Valley, hvor Høstmisvækst er ukendt. Vi avler godt Majs, Hvede, Havre, Byg, Kløver, Timothy, Hør, sød Kløver og flere og bedre Kartoffler end i nogen anden Part af de Forenede Stater. Gode Improved Farme fra \$75 til \$150 pr. Acre i læstebegygt Nabolag; gode Kirker og Skoler; i skandinaviske eller tyske Settlementer, om det ønskes; fine Veje og nær til gode Byer. Vi har nogle faa reelle Godkøb. Skriv til os efter nærmere Oplysninger eller besøg os straks.
MORGAN & SCHULTEIS,
Grand Forks, — — — So. Dakota.

DET STORE SKANDINAVISKE SETTLEMENT I LUCK.

Polk County, Wisconsin, som var grundlagt i Aaret 1869 af M. C. Pedersen, er nu et af de største skandinaviske Settlementer i Staten. Der er her en glimrende Agerdyrkningsøgn med talrige Indsøer, Vandløb, gode Veje, Telefoner, Kirker og Skoler, Farme kan købes til meget rimelige Priser. Hvis interesseret, skriv til Pedersen Land & Loan Company, Luck, Wisconsin. Kontor i State Bank Building.

(Sluttes paa 8. Side.)